Omstridt olje- og gass-samarbeid med Israel

Forhenværende oljeminister Tord Lien (Frp) i aksjon. Illustrasjon: Mira © AKULBI

Høsten har stått i kampanjens tegn da det ble klart at daværende olje- og energiminister Tord Lien i september skulle reise med en delegasjon til Israel for å knytte kontakter: Det gjaldt forsknings- og industrisamarbeid innen petroleum. Siden har det gått slag i slag med debatter og resolusjoner.

Endres norsk utenrikspolitikk?

Kampanjen ble lansert foran Utenriksdepartementet 13. september med appeller fra Truls Wickholm (Oslo AP, medlem av Palestinas venner på Stortinget), og Stein Guldbrandsen fra AU i Fagforbundet. Wickholm påpekte at delegasjonsbesøket viser en urovekkende endring i norsk utenrikspolitikk og trakk parallell til erfaringene med delelinjen mellom Norge og Russland i Barentshavet. Besøket skjer også samtidig som 18 EU-land fraråder økonomisk samkvem som støtter opp om ulovlig bosettingsvirksomhet og andre folkeretts -og menneskerettighetsbrudd i de okkuperte palestinske områdene. Les Wickholms appell

Flere medier dekket markeringa, mens Israels ambassadør stod på avstand og kokte. Siden har det gått slag i slag.

Allerede ved lanseringa hadde sentrale akademikere og fagforeningsfolk signert oppropet. Flere har kommet til etter hvert. Har du ikke signert? Les oppropet og skriv under nå!

Les mer: «Det israelske gasseventyret og Norge som den gode fe: Hvorfor Norge bør si nei til å støtte Israel med gassutvinning» av Peder Martin Lysestøl (pdf 16 sider).

Forskningsetisk konferanse

På bakgrunn av debatten om det mulige samarbeidet mellom NTNU og israelske petroleumsforskere, arrangerte Den nasjonale forskningsetiske komite for naturvitenskap og teknologi (NENT) den 28. oktober et åpent møte med tema «Forskningssamarbeid med omstridte aktører».

Se introduksjon til møtet og presseklipp.
Møtet ble strømmet og publisert på NENTs YouTube-kanal.

Les AKULBIs oppsummering fra møtet, der vi også delte ut oppropet mot forskningssamarbeid.
Les SAIH-leder Inga Marie Nymo Riseths gjennomgang av folkeretten.

Globaliseringskonferansen

29.oktober hadde Palestinakomiteen i Norge et arrangement som en del av Globaliseringskonferansen, hvor israeleren Ronnie Barkan og palestineren Riya Hassen innledet. De er begge aktive i BDS-bevegelsen, og selv om tema for arrangementet var angrepet på BDS i Europa ble det også mye diskusjon om petroleumssaken. AKULBI fikk presentert oppropet og delt ut løpesedler.

Boikottresolusjon fra Studentersamfundet i Trondheim

5. november vedtok Studentersamfundet i Trondheim en resolusjon hvor det kreves at NTNU stanser kommunikasjonen med israelske universiteter angående det eventuelle samarbeidet om olje- og gassforskning. Resolusjonen ble vedtatt med 123 stemmer for resolusjonen, mens 9 stemte mot, og 40 personer avsto fra å stemme. Dusken.

Boikottvedtak i Trondheim kommune

17. november vedtok Trondheim kommune å boikotte alle varer og tjenester som Israel produserer på okkupert palestinsk område. **Kommunen ber samtidig NTNU forsikre seg at de ikke støtter opp under eller bidrar til aktivitet på okkupert område**, heter det i vedtaket. Forslaget ble fremmet av Arbeiderpartiet, SV, MDG og Rødt. Høyre, Frp, Venstre, KrF, Pensjonistpartiet og Senterpartiet stemte imot. Dette fikk oppslag i flere aviser, blant annet: adressa.no; aftenposten.no; Dagens næringsliv.

Som en reaksjon boikottvedtaket sa Børge Brende at regjeringen skulle undersøke om vedtaket er i tråd med Norges internasjonale forpliktelser. Det er interessant at utenriksministeren bruker uttrykket «internasjonale forpliktelser» i argumentasjonen imot boikottvedtaket. Holdningen hans tyder på at handelsavtaler trumfer Norges forpliktelser til ikke å bidra til internasjonale forbrytelser som okkupasjon, kolonialisme og apartheid. Han uttrykker regjeringens posisjon i et skriftlig svar på spørsmål fra Hans Olav Syversen (KrF).

Fakkelmarkering foran Stortinget

29. november arrangerte Palestinakomiteen i Oslo en fakkelmarkering utenfor Stortinget i forbindelse med FNs solidaritetsdag for det palestinske folk. Markeringen var samtidig en protest mot at Norge, med oljeminister Tord Lien i spissen, hjelper Israel med petroleumskompetanse. Appellantene representerte partiene Rødt og Arbeiderpartiet, i tillegg til organisasjonene Industri Energi og Karibu-stiftelsen.

En av parolene var «Nei til olje- og gass-samarbeid med Israel». Tilsluttende organisasjoner var: Fellesorganisasjonen, Fagforbundet, LO-Oslo, Norsk Folkehjelp, El og IT Forbundet, Sosialistisk venstreparti, Rød Ungdom, Rødt, Fellesutvalget for Palestina, BDS-Norge, KFUM-KFUK, Bestemødre for fred, Palestinsk Kvinneforening, Den Kvinnelige Arabiske Union i Norge, Palestine Network Norway.

Akademisk boikottvedtak fra Studentparlamentet ved UiO

1. desember vedtok Studentparlamentet ved UiO en resolusjon som støtter oppfordringen om at norske universiteter ikke skal samarbeide med Israel om petroleumsteknologi. Studentparlamentet viser til oppropet som AKULBI initierte, som nå har over 870 underskrifter, i tillegg til Studentersamfundet i Trondhjems resolusjon fra 4. november.

Vedtaket gjentok mye av oppropets ordlyd, slik som: «Å hjelpe Israel med petroleumskompetanse vil styrke okkupantens strategiske og økonomiske posisjon på bekostning av palestinernes rettigheter.»

Media

Fortsatt går debatten og Universitetsavisa oppsummerer den 16. desember debatten om NTNU og Israel med to saker.

Omstridt reise til Israel har ikke ført til mer samarbeid – med lenke til flere intervjuer.

UA mener: En forsker skal begå frie, selvstendige valg

I debatten om NTNU og Israel begår rektor Gunnar Bovim kunststykket å være tydelig også når han er utydelig.

Av Jonas Iversen
AU i Palestinakomiteen – nestleder i AKULBI